

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
HATAY KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No: 28.06.2024-184
Karar Tarihi ve No : 28.06.2024- 4196

Toplantı Yeri
HATAY

Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi, 225, 227, 228 ve THA kayıtlı olan, Hatay Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 29.02.2024 tarih ve 3730 sayılı kararı ile Türkmen Mezarlığı ve Antik Yerleşim Yeri 1. ve 3. derece arkeolojik sit olarak tescil edilen alanın Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartlarının belirlenmesine ilişkin Kurulumuzun 29.02.2024 tarih ve 3730 sayılı kararı; Hatay Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 25.04.2024 tarih 5036455 sayılı kurum görüşü yazısı; Hatay İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 22.05.2024 tarih 5168264 sayılı görüş yazısı ile Hatay Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarının hazırladığı 26.06.2024 tarih ve 2771454 sayılı raporu okundu, işlem dosyası incelendi.

Yapılan görüşmeler sonucunda; Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi, özel mülkiyeti ait olan 225, 228 parseller ile mülkiyeti Kamu Tüzel kişisine ait olan 227 parsel ve THA kayıtlı olan 1. ve 3. derece arkeolojik sit sınırları içerisinde kalan Türkmen Mezarlığı ve Antik Yerleşim Yerinin, Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartlarının belirlenmesine ilişkin 1. ve 3. derece arkeolojik site yönelik kararımız eki Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartlarının uygun olduğuna ve geçerlilik süresinin 3 (üç) yıl olmasına; söz konusu site yönelik 2863 sayılı Kanununun 17. maddesi gereği koruma amaçlı imar planlarının ilgili idarelerce ivedilikle hazırlanarak değerlendirilmek üzere Kurulumuza sunulmasına karar verildi.

1. DERECE ARKEOLOJİK SİT

GEÇİŞ DÖNEMİ KORUMA ESASLARI VE KULLANMA KOŞULLARI

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 gün ve 658 sayılı İlke Kararı Arkeolojik Sitlerde Koruma ve Kullanma Koşulları:

1.maddesi "...Korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanlarıdır. Bu alanlarda, kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilmemesine, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmesine, bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılamayacağına, ancak;

- Resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu durumlarda yapılacak alt yapı uygulamaları için müze müdürlüğünün ve varsa kazı başkanının görüşüyle konunun koruma kurulunda değerlendirilmesine,
- Yeni tarımsal alanların açılmamasına, yalnızca sınırlı mevsimlik tarımsal faaliyetlerin devam edebileceğine, koruma kurullarınca uygun görülmesi halinde seracılığa devam edilebileceğine,
- Höyük ve tümülüslerde toprağın sürülmesine dayanan tarımsal faaliyetlerin kesinlikle yasaklanmasına, ağaçlandırmaya gidilmemesine, yalnızca mevcut ağaçlardan ürün alınabileceğine,
- Taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocakların açılmamasına, toprak, curuf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzeme dökülmemesine,
- Bu alanlar içerisinde yer alan ören yerlerinde gezi yolu düzenlemesi, meydan tanzimi, açık otopark, WC, bilet gişesi, bekleme kulübesi gibi ünitelerin koruma kurulundan izin alınarak yapılabilmesine,
- Bu alanlar içerisinde bulunan ve günümüzde halen kullanılan umuma açık mezarlıklarda sadece defin işlemlerinin yapılabilmesine,
- Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde ilgili koruma kurulundan izin almak koşuluyla birleştirme (tevhit) ve ayırma (ifraz) yapılabilmesine,
- Kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu ya da doğal afet yaşanan yerlerde, yapılmasında zorunluluk bulunan geçici uygulamalara ilişkin, zemine en az müdahale edilecek şekilde hazırlanan ve süresi belirlenen projelerin ilgili koruma bölge kurulunda değerlendirilebileceğine, projesi koruma bölge kurulunca uygun görülen geçici uygulamaların Kültür ve Turizm Bakanlığınca oluşturulacak bilim kurulu denetiminde yapılabilmesine, ..."

hükümlerinin Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartları olarak belirlenmesine, Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartlarının geçerlilik süresinin 3 (üç) yıl olmasına; söz konusu 1. derece arkeolojik site yönelik koruma amaçlı imar planlarının ilgili idarelerce ivedilikle hazırlanarak Kurulumuza sunulmasına, alana yönelik güvenlik tedbirlerinin ilgili idarelerce alınmasına/aldırılmasına karar verildi.

HATAY İLİ, HASSA İLÇESİ, DEMREK MAHALLESİ, 225, 227, 228 PARSELLER VE THA

3. DERECE ARKEOLOJİK SİT

GEÇİŞ DÖNEMİ KORUMA ESASLARI VE KULLANMA KOŞULLARI

1. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde, Koruma Bölge Kurulu'ndan izin almak koşuluyla korunması gerekli kültür varlıklarının mahiyetine zarar vermeyecek şekilde ifraz, tevhid, cins tashihi ve kat irtifakı vb. uygulamalar yapılabilir. Söz konusu imar uygulamaları için Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartlarına uygun olduğuna dair Belediye Encümeni kararı alınması zorunludur. Belediye Encümen kararı ve eki düzenleme haritasının onaylı iki adet nüshası değerlendirilmek üzere Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilir.
2. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde, resmi ve özel kuruluşlarca yapılacak olan teknik alt yapı hizmetleri (kanalizasyon, içme suyu, enerji nakil hattı, telefon hattı, boru hattı, teleferik, açık otopark, karayolu vb.) uygulamalar için ilgili Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınması zorunludur.
3. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi, 3. derece arkeolojik sit içinde her türlü yapılaşmaya uymak ve Koruma Bölge Kurulundan izin almak koşulu ile yapılabilir.
4. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde ancak sit ilanından önce yürürlükte olan imar planına göre ruhsat almış ve ruhsata uygun olarak subasman kotuna kadar inşaatı tamamlanmış yapılar mevcut ruhsatlar doğrultusunda tamamlanabilir. Ancak inşaatın tamamlanabilmesi için verilen ruhsat ile Belediyece verilen izin örneği Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne gönderilir.
5. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi, 3. derece arkeolojik sit içinde bulunan kültür varlığı niteliği taşımayan yapılarda (3194 sayılı İmar Kanunu'na uygunluğu belgelenmiş yapılar) onarımlar Müze Müdürlüğü ve ilgili KUDEB uzmanlarının denetim ve sorumluluğunda yapılabilir. Yapıların onarımına ilişkin onarım öncesi ve sonrası durum raporu, fotoğraf vb. ile 3. derece arkeolojik sitte proje gerektiren esaslı onarımlarda ise Belediyesince onanmış onarım projesiyle birlikte Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınması zorunludur.
6. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde sondaj kazısı ilgili Müze Müdürlüğü tarafından yapılır. Sondaj kazısı öncesi parsel üzerinde Müze Müdürlüğü uzmanlarınca yüzey araştırması yapılacaktır. Sondaj kazısı sonuç raporu, sondaj yerlerini gösterir kadastral çap ve taşınmazın fotoğrafları Müze Müdürlüğüne hazırlanarak görüş alınmak üzere ilgili Koruma Bölge Kuruluna iletilir.
7. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde her türlü yeni yapılanma için, Belediyesince geçiş dönemi koruma esaslarına, 3194 Sayılı İmar Kanuna "uygundur onayı" almış proje, kadastral çap, vaziyet planı, imar çapına ilişkin 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve yönetmelikleri çerçevesinde değerlendirilmek üzere ilgili belgeler Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'ne iletilir. Koruma Bölge Kurulu'ndan "uygundur onayı" aldıktan sonra yapılaşmaya gidilmek istenen parselde ilgili müzesince sondaj kazısı yapılır ve sondaj sonucu ilgili müze müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanmış rapor, fotoğraf ve sondaj çukurlarının yerini gösterir harita değerlendirilmek üzere Koruma Bölge Kuruluna iletilir. Sondaj kazısı sonrası Koruma Bölge Kurulunca uygun bulunan proje doğrultusunda yapılanmaya hak kazanan parsellerde ilgili Müze Müdürlüğü ve KUDEB uzmanlarının denetiminde geçiş dönemi koruma esasları doğrultusunda uygulama yapılabilir. Uygulama sonrası uygulamaya ilişkin teknik rapor ile fotoğraflık belgeler Belediyesi ve teknik uygulama sorumlusu tarafından hazırlanarak Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'ne iletilir.

8. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde Koruma Bölge Kurulunca **onaylanmış projesine göre yapılmış** yapılarda cins tashihi ve kat irtifakı işlemlerini yapmaya ilgili idare yetkilidir. Ancak Koruma Bölge Kurulunca projesi onaylanmamış parsellerdeki uygulamalarda cins tashihi ve kat irtifakı işlemi için Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınması zorunludur.

9. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde her türlü kazı yapmak yasaktır. (Bilimsel amaçlı kazı ve 2. Madde de yer verilen düzenleme hariç) Toprak, taş alınmaz. Taş, Kum, Kireç, Mermer, Maden vb. ocak açılmaz.

10. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde, sit alanını tahrip edecek, çevreyi sağlık, gürültü, kirletici ve görsel yönden rahatsız edecek ticari, küçük sanayi, büyük sanayi ve depolama işlevleri yer alamaz.

11. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde sondaj kazısı öncesi parselde bulunan in situ olmayan mimari yapı elemanları vb. arkeolojik veriler Müze Müdürlüğü uzmanlarınca kayıt altına alınarak Müze Müdürlüğü'nün uygun gördüğü yöntemlerle korunmaları sağlanır. Yapılan işlemlerin sonucundan hazırlanacak rapor, fotoğraf vb. belgeler Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilir.

12. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde tescilsiz yapıların her türlü yıkımı öncesi Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınması zorunludur. Yapılmak istenen yıkım işlemlerine ilişkin yıkım tekniği vb. her türlü zemine müdahale biçimlerini gösterir projesinin değerlendirilmek üzere Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesi zorunludur.

13. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde Sondaj kazısı sonucunda herhangi bir kültür varlığı çıkan parsellerde Koruma Amaçlı İmar Planı yapılmaya kadar hiçbir uygulama yapılamaz.

14. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit Geçiş Dönemi Koruma Esasları sit alanı öncesinde yürürlükteki mevzuata aykırı olarak yapılmış yapılar için herhangi bir hak oluşturmaz. Mevzuata aykırı olarak yapılmış olan yapılara ilgili kanunlar uyarınca ilgili idarece işlem yapılır.

15. Hatay İli, Hassa İlçesi, Demrek Mahallesi 3. derece arkeolojik sit içinde Geçiş Dönemi Koruma Esaslarında belirtilmeyen her türlü uygulama için Koruma Bölge Kurulu'nun görüşünün alınması esastır.